

[2]

Ex/CBCS/SANS/UG/CORE/4.3/2023

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT (Honours)

COURSE – X

**[HISTORY OF TECHNICAL LITERATURE IN
SANSKRIT & LINGUISTICS]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

क-विभागः

१. अधोनिर्दिष्टयोः यथेच्छमेकस्य समाधानं कार्यम्- 6
क) ग्रास्मान्कृतं ध्वनिसूत्रं व्याख्यायताम्।
ख) इन्दो-इउरोपीयभाषापरिवारे हिट्टी-भाषामाश्रित्य टीका रचनीया।
२. निम्नलिखितेषु द्वितयमाश्रित्य टीका रचनीया - 3×2=6
अपिनिहितः ; समाक्षरलोपः ; घोषवर्णः ।
३. अधोनिर्दिष्टानां सस्कृतं रूपं देयम् - 1×3=3
*roudhos ; *niṣṭha ; *gonu

ख-विभागः

४. निम्ननिर्दिष्टेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ - 5×2=10
क) ज्योतिषशास्त्रे आर्यभट्टस्य अवदानं निरूप्यताम्।
ख) न्याय-वैशेषिकदर्शनरीत्या प्रमालक्षणमुल्लिख्य तद्व्याख्यायताम्।

[Turn over

ग) संस्कृतव्याकरणशास्त्रस्य पारम्पर्यं स्वभाषया समासतः
व्याख्यायताम्।

घ) चार्वाकदर्शनस्य प्रतिपाद्यमाश्रित्य संक्षिप्ता टीका रचनीया।

५. अधःप्रदत्तेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः-
1×5=5

क) वेदान्तदर्शने प्रमाणं कतिविधं भवति? तेषां नामानि लिख्यन्ताम्।

ख) वेदान्तमते अज्ञानस्य शक्तेर्भेदो लेखनीयः।

ग) न्यायदर्शनस्य अध्यायसंख्या सूत्रसंख्या च लेखनीया।

घ) सांख्यदर्शने प्रकृति-विकृतिरूपेण कति तत्त्वानि स्वीकृतानि? तेषां
नामानि उच्यन्ताम्।

ङ) प्राचीनभारतवर्षस्य गणितविद्यायाः ग्रन्थद्वयस्य नाम रचयितृसहितं
लेखनीयम्।

च) पातञ्जलदर्शने कति पादाः वर्तन्ते? तेषां नामानि लिख्यन्ताम्।